Potreba angažovania sa pediatrov do prevencie kyberšikanovania medzi deťmi a mládežou

doc. PaedDr. Renáta Orosová, PhD., PaedDr. Michal Novocký, PhD., Mgr. Zuzana Vagaská, PhD.
Filozofická fakulta UPJŠ, Katedra pedagogiky, Košice

Príspevok sa prioritne zaoberá problematikou kyberšikany u žiakov základných a stredných škôl v Slovenskej republike. Približuje oficiálne štatistické analýzy, aktuálne výskumné zistenia a podnety odborníkov (aj zo zahraničia) na prispenie pediatrov k identifikácii kyberšikanovania a jeho riešeniu. Vzhľadom k nedostatočnému počtu odborných zamestnancov na školách stojí za zváženie ich prizývať do aktivít prevencie šikanovania (najmä smerom k jej modernej a nebezpečnejšej forme realizujúcej sa v online prostredí). V závere príspevku prezentujeme návrhy, ako by pediatri mohli školám (hlavným aktérom edukácie – pedagogickým a odborným zamestnancom, žiakom a rodičom) pomôcť do tejto záležitosti intervenovať so zámerom podpory a ochrany verejného zdravia.

Kľúčové slová: šikanovanie, kyberšikanovanie, škola, žiaci, prevencia.

The need for engagement of pediatricians in the prevention of cyberbullying among children and youth

The article primarily deals with the issue of cyberbullying among primary and secondary school students in the Slovak Republic. It brings together official statistical analyses, current research findings and expert insights (from abroad as well) on the contribution of pediatricians to the identification of cyberbullying and its resolution. Due to the insufficient number of professional employees in schools, it is worth considering inviting them to bullying prevention activities (especially towards its modern and more dangerous form implemented in the online environment). At the end of the article, we present suggestions on how pediatricians could help schools (the main actors of education – teaching and professional staff, students and parents) to intervene in this matter with the intention of supporting and protecting public health.

Key words: bullying, cyberbullying, school, students, prevention.

Agresia je u človeka prirodzeným prejavom, ktorý, ak sa ním snaží vzoprieť pomerne náročným životným situáciám ohrozujúcim jeho wellbeing, sa nemusí nutne viazať s negatívnymi fenoménmi. Napriek tomu sme v súčasnosti stále viac konfrontovaní s rastúcimi prejavmi agresie voči druhým osobám v spoločnosti a jej inštitúciách (aj v školách), ktorá si so sebou nenesie defenzívnu funkciu, ale pôsobí ako inštrument pre získanie výhod nad ostatnými, ktorí sú nejakým spôsobom v nevýhode, či už fyzicky slabší, v niečom zlyhávajú, alebo majú odlišný sociálny status. Radíme tu, vzhľadom na vyššie zmienené skutočnosti, hlavne šikanovanie, ktorého sa dnes, vďaka existencii online prostredia ponúkajúceho sofistikované prostriedky na aktualizovanie agresivity u jedinca, môže dopustiť ktokoľvek (ba aj jedinec nevýrazný, nedávajúci najavo svoju prevahu nad druhými), zosobňujúc sa do svojho virtuálneho Ja, tzv. alter ega. Pri kyberšikane, za pomoci digitálnych technológií, sa agresor dokáže relatívne rýchlo stratiť, zmeniť svoju identitu a nemusí sa natoľko obávať dôsledkov svojich činov. Kým pre neho sa výhody spravidla znásobujú,

DECLARATIONS:

Declaration of originality:
The manuscript is original and has not been published or submitted elsewhere.

Ethical principles compliance:
The authors attest that their study was approved by the local Ethical Committee and is in compliance with human studies and animal welfare regulations of the authors' institutions as well as with the World Medical Association Declaration of Helsinki on Ethical Principles for Medical Research Involving Human Subjects adopted by the 18th WMA General Assembly in Helsinki, Finland, in June 1964, with subsequent amendments, as well as with the ICMJE Recommendations for the Conduct, Reporting, Editing, and Publication of Scholarly Work in Medical Journals, updated in December 2018, including patient consent where appropriate.

Conflict of interest and financial disclosures:
None.

Funding/Support:
Príspevok vyšiel s podporou projektu VVGS-2024-3440 Kvality učiteľa 21. storočia.

Cit. zkr: **Pediatr. praxi. 2025;26(5):E1-E5**
https://**doi**.org/**10.36290/ped.2025.055**
Článek přijat redakcí: 29. 4. 2025
Článek přijat k tisku: 5. 8. 2025

PaedDr. Michal Novocký. PhD.
michal.novocky@upjs.sk

PLNÁ VERZE ČLÁNKU → HTTPS://DOI.ORG/10.36290/PED.2025.055
POUZE PRO PŘEDPLATITELE PEDIATRIE PRO PRAXI